

dışarı çıkmağa dair anlattıklarım, ilk Selefin âdetleri idi, bu âdet de hâl ve elbiselerin farklılaşması gibi değişti. Bugün âlimin, istediğini satın almak için dışarı çıkmasına uygun görmüyorum. Zira bu, hattı zatında ta'zim edilmesi meşrû olduğu halde, cahillerin nazarında ilmin nurunu söndürür. Onların bu nevi şeylere bakmaları riya derecesine varmaz; kalplerde heybeti gerektiren şeyin kullanılması buna mâni değildir...

Selefde kâpleri değiştirmeyen herşeyin, bugün için yapılması icab etmez. El Evzâî şöyle demiş: «Güller ve lâtime ederdik. Kendilerine uyulan kimseler olduğumuz zaman, bunun bize yakışmadığını görüyordum.» İbrahim b. Ethem den şöyle rivayet etmiştik: Arkadaşları birgün lâtime ediyorlarmış, bir adam kapıyı çalmış, bunun üzerine kendisi, arkadaşlarına susmalarını emretmiş. Fakat kendisine, «Bize riyayı mı öğretiyorsun?» demişler. O da cevaben: «Ben aramızda Allah'a karşı gelinmesinden hoşlanmam» demiş.

O sadece cahillerin; «Bu zahidlere bakınız, nasıl hareket ediyorlar» sözünden korkmuştur. Avâm, bu nevi hareketleri âbidler için hoş görmez. Bu zahidler arasında bir zümre vardır ki; bunlardan birisinden, göze çarpmayan bir elbisesini giymesi istense, zühddeki değeri azalmasın diye giymez, ölse yemez, halk da onu seyreder, gülmez, tebessüm içinde gizlenir. Şeytan ona, bu hareketi halkın ıslâhı için yaptığını telkin eder. Oysa bu, adâb-ı muâşeretini koruyan bir riya'dır. O'nu, başı eğik, mahzun halde görürsün: ama o yalnız kaldığı zaman, tehevür içinde bir arslandır.

S elef, zâtlarında olduğu söylenen her şeyi kendilerinden uzaklaştırırlar, gösterildikleri her yerden kaçarlardı. Abdullah b. Hafif'e dayanan bir isnadla gelmiş olan Hadis şöyledir: (Abdullah b. Hafif'e) Yusuf b. Esbâd söylemiş: Sebec'ten yürüyerek yola çıktım, çantam boynumda Masisa'ya geldim, Şu, bu bana selâm vermek için dükkânından çıktı, çantamı çıkardım 2 rekât namaz kılmak için mescide girdim, etrafımı çevirdiler,

biri gözümün önünde belirdi. İçimden «kalbim buna ne kadar dayanır» dedim. Çantamı aldım, üzerinde toz ve yorgunluğumla Sebec'e döndüm. Kalbim 2 sene bana dönmedi.

Zahidler arasında yırtık elbise giyen, elbisesini dikmeyen ve dünyaya nimetlerine sahip olmadığı görürsün diye imâmesini ve sakalını düzeltmeyi ihmâl edenler vardır.

B u nevi hareketler de riyânın nevelerindedir. Dâvud et-Tâiye «Sakalımı uzatıyormusun?» denildiği zaman, «Ben onunla ilgilenemiyorum.» dediği gibi, zahid, niyetlerinden uzaklaşmada samimi

ise, (Doğru) yolun dışında yürümektedir. Zirâ, Hz. Rasûlün - Allah Ona Sâlat-u Selâm etsin- yolu değildir; Sahâbenin yolu da değildir. Çünkü Hz. Peygamber, (A.S.-V.) insanların Ahiretle en çok meşgul olanı olduğu halde, saçını düzeltir, aynaya bakar, yağ ve koku sürünürdü. Hz. Ebu Bekir ve Ömer, -Allah onlardan râzı olsun- Sahâbenin Allahdan en çok korkanları ve en zahidleri oldukları halde, kına ve ketem sürünürlerdi.

Kim, Sünnetin ve büyüklerin hareketlerinin, fevkinde bir mertebe iddia ederse, ona teveccüh edilmez. (Devam edecek)

Koşma

Çiçekleri birleştirsın eşlesin
Petek yapısın, kovanımı işlesin
Kahr ile sitemi arı döşlesin
Yenmiyecek ise bal neye gerek
Domurcuk çiçekle süslenсе dallar
Onbeşlik kızlarda şallansa şallar
Cümle diyarlara yollansa yollar
Kendini bilmezse kul neye gerek
Akan ırmaklarla akıp gitmezse
Bir kilo baklayı alıp satmazsa
HÜRÂŞIK der herşey gibi bitmezse
Kıymetli denilen pul neye gerek.

HÜRÂŞIK